

Razgovor sa djecom o

POSPREMANJU

POSPREMANJE

Uživali ste igrajući se sa svojim jednogodišnjim sinom Markom. Od kockica ste zajedno izgradili velike kuće i dvorce. Zatim ste gurnuli automobile igračaka prema tim zgradama, zbog čega su se mnoge od njih urušile. Marc je također uzeo razne knjige s polica. Sada su kockice, knjige, automobili, igračke i mnoge druge stvari razbacane po cijelom podu i namještaju u sobi. Kada dođe vrijeme pospremanja, želite da vaše dijete pospremi sobu zajedno sa vama. Ali Marc nije zainteresiran; umoran je, ljut i gladan i počinje bacati igračke oko sebe.

Jesu li vam poznate takve situacije? Kada se događaju? Kako reagujete?

Željeli bismo vam dati nekoliko prijedloga za rješavanje ovih situacija. Ali prvo, evo nekoliko pitanja koje možete razmotriti u vezi vaše prve reakcije u takvoj situaciji.

Analiza

Kako bih se ponašao u ovakvoj situaciji?

Kako bi Marko reagirao?

Kako bih se nosio s Markovom reakcijom?

Da li bi ova situacija dovela do konflikta? Ako je tako, kako bih to riješio? Da li je moguće rješenje?

Kako bi se završila situacija s Markom?

Savjeti

Ovdje ćete naći neke prijedloge za moguće rješenje gore opisane situacije. Ako imate priliku, razgovarajte o tome sa prijateljima ili supružnikom. Razmijenite svoja iskustva otvorenim razgovorom.

Postoje li stvari koje biste željeli promijeniti? Nadamo se da ćemo vas ohrabriti da isprobate ideje i radnje za koje smatrate da bi mogle pomoći da riješite problem s umornim djetetom koje ne želi pospremiti za sobom.

Ako naučite djecu da preuzimaju odgovornost, na taj način im pomažete da postanu odgovorni i aktivni članovi deokratskog društva. Za više informacija pogledajte sljedeću stranicu: http://www.living-democracy.com/bs/suggestions/?key_concept=responsibility

- Dazmislite o tome kako razgovarate sa djetetom: ako često koristite naredbe, prigovarate, to može narušiti komunikaciju. Štaviše, ovo je štetno za djetov razvoj i može ga spriječiti da bilo šta nauči. Pokušajte da izbjegavate naredbe kao što su: „Odloži svoje stvari!“, „Pospremi sobu!“. Ako želite pročitati više o komunikaciji koja ne vodi demokratskom životu i želite preispitati svoj vlastiti stil komunikacije u smislu destruktivnih poruka, molimo vas pročitajte tekst na [5 strani](#).
- Pokušajte djeci uvijek pružiti više mogućnosti i pitati ih za mišljenje. To možete učiniti sa pitanjima kao što su: „Šta ćemo sa svim tim igračkama kad završimo sa igranjem?“
- Djeca vole pohvale. Možete to izraziti komplimentima i pozitivnim reakcijama kada dijete ponudi konstruktivne akcije ili odgovore: „Da, u pravu si, pospremili smo igračke, bravo!“ Ili „Da, znam, umoran/na si, hajde da to brzo napravimo zajedno i onda ćemo večerati“ ili „Da, vidim da si ljut/a, želiš li to sutra raditi?“
- Budite uzor: Pokažite kako sve knjige staviti na policu, pospremiti kockice u jednu kutiju, a automobile i igračke u druge. Također možete uredno složiti vlastite dokumente, knjige, suđe ili alate. Vaše dijete će primijetiti i naučiti „Ako budem vodio računa o svojim stvarima lakše ću ih pronaći i sačuvati!“
- Podstičite svoju djecu na razgovor i saslušajte ih. Na ovaj način potičete širenje njihovog vokabulara/ rječnika i neuronske mreže u njihovom mozgu.

Destruktivne poruke¹:

Poruke i izjave koje kod djece izazivaju negativne osjećaje i reakcije nazivaju, se destruktivnim porukama. Ako komunicirate na ovaj način, šaljete poruku da ne poštujete i ne tolerišete osjećanja i misli svoje djece. Poštovanje i tolerancija predstavljaju osnovu demokratskog djelovanja, a destruktivne poruke ne doprinose takvom razvoju kod vaše djece. Vaša djeca mogu odgovoriti kratkim odgovorima, braneći se, što stvara osjećaj nerazumijevanja i degradacije. Ovakve poruke dovode do sukoba i ponekad potpuno zaustavljaju komunikacijski proces.

Destruktivne poruke ometaju djecu. Ne mogu razviti svoj puni potencijal kad čuju samo negativne, ponižavajuće poruke. To ih također sprječava da se razviju u snažne ličnosti, koje čine osnovu demokratskih društava.

Da biste poboljšali svoje komunikacijske vještine i usvojili demokratski stil, prvo morate procijeniti svoje trenutne komunikacijske navike. Želite li to? Pogledajte sljedeću stranu!

Trening¹:

U nastavku su prikazani različiti primjeri destruktivnih poruka. Svakodnevno promatrajte svoje komunikativno ponašanje u toku sedmice. Svaki put kada koristite jedan od sljedećih izraza dok razgovarate sa djetetom, povucite crtu odmah iza ove rečenice.

Komandovanje, naređivanje

- Moras...
- Hajde, pripremi se ...
- Reci zdravo...
- Ponašajte se ...

Prezir, opomena, prijeteće

- Uvijek radiš ...
- Nikad ne radiš ...
- Ako ne..., onda...
- Kada konačno ...
- Koliko često moram to da vam kažem ...

Moralizirajuće

- Bili bismo tako ponosni na tebe, ali sada smo razočarani, jer nisi ...
- Mama je zaista tužna jer ste tako loši.
- Hiljade je gladne djece koja bi ovo željela pojesti.
- Jednom lažov, uvijek lažov ...

Davanje savjeta i upoređivanje

- Da sam na tvom mjestu, ja bih ...
- Roditelji druge djece bi ...
- Tvoja sestra uvek sredi sobu.
- Svi se slažu s tim. Ali ti...

“Razgovor sa djecom u vezi pospremanja” je baziran na sljedećim izvorima:

¹ Heueck-Mauss, Doris. 2016. *So rede ich richtig mit meinem Kind: Wie Worte wirken: Konflikte fair lösen: Stressfreier erziehen*. Hannover: Humboldt, 74ff.

Nolan, Virginia. 2016. «Die Macht der Sprache.» *Das Schweizer Elternmagazin Fritz und Fränzi*, Oktober, 58-64.